

Sygn. akt II C 233/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2014 r.

Sąd Rejonowy dla W. M. w W. II Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Wert

Protokolant: Karolina Koziol

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 maja 2014 r. w W. sprawy

z powództwa S. K. s. R.

przeciwko Skarbowi Państwa- Dyrektorowi Aresztu Śledczego W. - S.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. nie uiszczone koszty sądowe przejmuje na rachunek Skarbu Państwa;
3. zasądza od powoda S. K. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego W.- S. kwotę 2400,00 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

Sygn. akt II C 233/14

UZASADNIENIE

Powód S. K. w dniu 31 stycznia 2014 roku (data prezentaty) wniósł do tut. Sądu przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa- Aresztowi Śledczemu W.- S. pozew o zapłatę 15.000 złotych tytułem odszkodowania za nie wywiązanie się z wymogów Dyrektywy Unijnej, nie przestrzeganie przepisów związanych z zachowaniem metrażu 3-4 m² na jednego osadzonego – skazanego, a także zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż w jednostce Aresztu Śledczego W.- S. nie jest zachowany metraż 3-4 m² na jednego osadzonego, co powoduje dyskomfort, tłok w celi, nie można swobodnie poruszać się w celi, gdy trzech osadzonych w tym samym czasie jest na parkiecie- podłodze w ten sposób zdaniem powoda jest łamane prawo. Powód wskazał, iż z tego powodu dochodzi do kłótni między osadzonymi. Powód również wskazał, iż Areszt Śledczy nie wywiązuje się z przepisów i norm, które powinny być zachowane, w tym metraż. Ponadto powód podniósł, iż cele, w których przebywa są przeludnione, w celach przebywa trzech osadzonych i z tego, co jest wiadome powodowi, cele powinny być na jednego- góra dwóch osadzonych by został zachowany metraż 3-4 m² powierzchni wolnej do użytku własnego, jaki jest faktyczny metraż w celach ,kiedy dwóch osadzonych w nim przebywa. (pozew, k. 1)

Pozwany Skarb Państwa- Dyrektor Aresztu Śledczego W.- S. w dniu 07 maja 2014 roku (data prezentaty) wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a także rozpoznanie sprawy pod nieobecność pozwanego.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, iż powód nie wskazał precyzyjnie, jakiego okresu dotyczą roszczenia objęte pozwem. Pozwany przyznał, iż powód przebywa w Areszcie Śledczym w W.- S. w okresie od dnia 06 grudnia 2013 roku do chwili obecnej. Pozwany zaprzeczył twierdzeniom powoda, jakoby był on osadzony w warunkach przeludnienia, tj. w warunkach, w których na jednego osadzonego przepadało mniej niż 3 m². Pozwany wskazał, iż w okresie od dnia 06 grudnia 2013 roku do dnia wytoczenia powództwa, powód przebywał w następujących celach, a mianowicie od dnia 06 grudnia 2013 roku do 13 stycznia 2014 roku w pawilonie E, cela nr 409 o powierzchni 21,10 m², a od 13 stycznia 2014 roku do 17 marca 2014 roku w pawilonie E, cela nr 401 o powierzchni 9,72 m². Pozwany wskazał, iż we wskazanych okresach w celi nr 409 nigdy nie było osadzonych- łącznie z powodem – więcej niż 7 osób, a w celi nr 401 więcej niż 3 osoby. (odpowiedź na pozew, k. 12-24).

Na rozprawie w dniu 22 maja 2014 roku, pozwany nie stawiał się. Powód podtrzymał powództwo, tym samym zeznał, iż nie jest spełniony metraż ani Dyrektywy Unijne i wymogi. Wskazał, iż w Areszcie Śledczym S. nie ma 3 m² na jednego osadzonego powierzchni wolnej. Powód przebywał w celi 6- osobowej, nr 409, jest to świetlica i na celi nr 401- 3 osobowa, aktualnie przebywa w celi 416- 3 osobowej. Powód zeznał, iż żąda odszkodowania za pobyt w celi od 06 grudnia 2013 roku. Do Aresztu Śledczego W.- S. przyjechał w dniu 06 grudnia 2013 roku i po przyjeździe był w celi 409, gdzie przebywał do stycznia 2014 roku. W styczniu został przeniesiony na salę nr 401, gdzie przebywał do marca 2014 roku. Powód zeznał, iż inni osadzeni także składali pozwy dotyczące tej samej okoliczności, a poza tym powód zeznał, iż mierzył celę centymetrem krawieckim, gdzie w jego uznaniu nie ma 3 m² powierzchni wolnej. W celi są dwa łóżka, 3 taborety i nie ma swobody poruszania się. Wskazał, iż w celach 3-osobowych, łóżka są na podłodze, jeżeli jeden osadzony chce sobie pochodzić to dochodzi do kłótni, gdyż sobie wzajemnie przeszkadzają. Powód zeznał, iż nie jest psem ani małpą w klatce, żeby być traktowany w taki sposób.(protokół rozpraw, k. 34-35).

Postanowieniem z dnia 28 lutego 2014 roku tut. Sąd zwolnił powoda S. K. z kosztów sądowych w całości. (postanowienie, k. 14).

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Powód S. K. jako osadzony, przebywa w Areszcie Śledczym W.- Ś. w W. , będącym jednostką organizacyjną pozwanego Skarbu Państwa od 06 grudnia 2013 roku do chwili obecnej. (zeznania powoda, k. 34-35, odpowiedź na pozew, k. 23-24).

W okresie od dnia 06 grudnia 2013 roku, powód został osadzony w Areszcie Śledczym W.- S. i do dnia wytoczenia powództwa, powód przebywał w celach od dnia 06 grudnia 2013 roku do 13 stycznia 2014 roku w pawilonie E, w celi nr 409 o powierzchni 21, 10 m² oraz od dnia 13 stycznia 2014 roku do 13 marca 2014 roku w pawilonie E, w celi nr 401 o powierzchni 9, 72 m². (zeznania powoda, k.34-35, odpowiedź na pozew, k. 23-24).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów złożonych w niniejszej sprawie przytoczonych w nawiasach, które Sąd w całości uznał za wiarygodne, gdyż ich rzetelność i prawdziwość nie były przez strony kwestionowane, a okazały się być dopuszczonymi jako dowody niezbędne do ustalenia stanu faktycznego oraz na okoliczności uznane przez Sąd za bezsporne, bowiem albo zostały przez strony wprost przyznane, bądź też nie zostały zaprzeczone, co zostało przez Sąd ocenione na zasadzie art. 230 k.p.c.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu wobec jego nieudowodnienia na mocy art. 417 kc w zw. z art. 361, w zw. z art. 363 § 1 kc .

Powód S. K. domagał się w niniejszej sprawie od pozwanego Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego W.- S. zapłaty kwoty 15.000 zł tytułem odszkodowania za nie wywiązanie się z wymogów Dyrektyw Unijnych, nie przestrzeganie przepisów związanych z zachowaniem metrażu 3-4 m² na jednego osadzonego.

Zgodnie z art. 77 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Każdy ma prawo do wynagrodzenia szkody, jaka została mu wyrządzona przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej. Natomiast zgodnie z treścią art. 417 § 1 kpc za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Wskazać jednakże w tym miejscu należy, iż cytowany przepis art. 417 § 1 kpc ustanawia odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa za szkodę materialną wyrządzoną czynem niedozwolonym, zdefiniowanym jak „ niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej”. Jest to odpowiedzialność oparta na zasadzie bezprawności. Zaś zgodnie z art. 361 kc zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (§ 1); w powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (§ 2) oraz zgodnie z art. 363 § 1 zd. 1 kc naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej

Niezależnie od powyższego Sąd zważył, iż dla oceny opisywanego przez powoda S. K. postępowania dyrektora zakładu karnego należało odwołać się do przepisów ustawy Kodeks Karny Wykonawczy, który reguluje m. in. zasady oraz warunki wykonywania orzeczonych kar pozbawienia wolności, a także prawa oraz obowiązki osób odbywających takie kary.

Zgodnie z art. 110 § 2 k.k.w. powierzchnia w celi mieszkalnej, przypadająca na skazanego, wynosi nie mniej niż 3 m². Cele wyposaża się w odpowiedni sprzęt kwaterunkowy zapewniający skazanemu osobne miejsce do spania, odpowiednie warunki higieny, dostateczny dopływ powietrza i odpowiednią do pory roku temperaturę, według norm określonych dla pomieszczeń mieszkalnych, a także oświetlenie odpowiednie do czytania i wykonywania pracy.

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od pozwanego Skarbu Państwa odszkodowania w wysokości 15.000 zł, twierdząc, że pozwany nie wywiązuje się z wymogów Dyrektywy Unijnej, nie przestrzega przepisów związanych z zachowaniem metrażu 3-4 m² na jednego osadzonego. Dla uwzględnienia powództwa konieczne było udowodnienie, iż pozwany Areszt Śledczy W.- S. rzeczywiście nie spełnia wymogów związanych z przepisami związanymi z metrażem cel.

Pozwanego Skarb Państwa Dyrektora Aresztu Śledczego W.-S. obciąża obowiązek udowodnienia, że działał zgodnie z prawem i nie naruszył dobra osobistego powoda. Podkreślił to również Europejski Trybunał Praw Człowieka w orzeczeniach wydanych na gruncie art. 3 e.k.p.c. wskazując, że to na państwie spoczywa ciężar wykazania, iż doznane przez osadzonego w zakładzie karnym cierpienia i urazy nie zostały spowodowane postępowaniem władz (wyrok z dnia 4 grudnia 1995 r. w sprawie nr 42/1994/289/591 oraz decyzja z dnia 13 listopada 2003 r. w sprawie O. przeciwko Polsce).

Reasumując należy więc uznać, że osadzenie skazanego odbywającego karę pozbawienia wolności w przeludnionych celach może stanowić naruszenie dóbr osobistych w postaci godności oraz prawa do intymności i rodzic odpowiedzialność Skarbu Państwa na podstawie art. 24 i art. 448 k.c. Ciężar dowodu, że warunki w zakładzie karnym odpowiadały obowiązującym normom i nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda spoczywa na stronie pozwanej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.02.2007r., sygn. akt V CSK 431/06).

Należy w tym miejscu wskazać iż pełnomocnik pozwanego w odpowiedzi na pozew dokładnie wskazał daty numery cel oraz ich metraż w których osadzony był powód S. K. wskazując ,iż w jednostce penitencjarnej **nie wystąpiło** zjawisko tzw. „przeludnienia” w zakładach karnych o którym można mówić gdy powierzchnia celi przypadające na osadzonego wynosi mniej jak 3 m.kw. W tym wypadku tak nie było. Powyższe oznacza ,iż pozwany wykazał w toku niniejszego postępowania ,że opisany opisywany stan rzeczy nie nosił znamion bezprawności. Powód nie udowodnił żadnych swoich subiektywnych odczuć co do naruszenia jakiegokolwiek jego dobra osobistego.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowej obrony lub dochodzenia praw. Powód przegrał niniejszą sprawę w całości, tym samym obowiązany jest zwrócić pozwanemu te koszty w takim samym stosunku (zasada odpowiedzialności za wynik procesu). Na koszty obrony swoich praw przez pozwanego złożyły się w niniejszej sprawie: wynagrodzenie pełnomocnika procesowego pozwanego będącego radcą prawnym w kwocie 2.400 złotych, ustalone zgodnie z przepisem § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002r. Nr 163, poz. 1347 ze zm.)

W zawiązku z powyższym Sąd, orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem przesłać powodowi do AŚ W. - S. z pouczeniem o apelacji .